

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний автомобільно-дорожній університет
Факультет підготовки іноземних громадян

Кафедра українознавства

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор

професор

Анжеліка БАТРАКОВА

« » 2024__ року

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

Історія та культура України

(шифр за освітньою програмою і назва навчальної дисципліни)

статус дисципліни

обов'язкова

(обов'язкова / вибіркова)

рівень вищої освіти

перший (бакалаврський)

(перший (бакалаврський) / другий (магістерський))

галузь знань

03 Філологія

(шифр і назва галузі знань)

спеціальність

035 «Філологія»

спеціалізація

035.10 Філологія (прикладна лінгвістика)

(шифр і назва спеціальності)

освітня програма

Філологія (прикладна лінгвістика)

(назва освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми)

мова навчання

українська

2024 рік

суб

1. Мета вивчення навчальної дисципліни вивчення навчальної дисципліни є: розуміння студентами вітчизняних історичних і культурних процесів; розгляд історії державотворчих процесів на українських землях; вивчення здобутків української матеріальної та духовної культури від її витоків до сьогодення; утвердження самобутності українського народу, його історії та культури, формування сприйняття історії та культури України складовою світового й європейського історичного процесу та культурної спадщини; становлення студентів як свідомих громадян і патріотів України.

2. Передумови для вивчення дисципліни: Опанування шкільного курсу з історії України та всесвітньої історії. ОК 03 «Українська мова (за професійним спрямуванням)», ОК 01 «Культура мовлення фахівця-філолога».

3. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни
	денна форма навчання
Кількість кредитів / год.	3/90
Семестр викладання дисципліни	— 2 — (порядковий номер семестру)
– лекції, год.	32
– практичні (семінарські) заняття, год.	16
– лабораторні заняття, год.	
– самостійна робота, год.	42
– курсовий проєкт, год.	
– курсова робота, год.	
розрахунково-графічна робота (контрольна робота), год.	
підготовка та складання екзамену, год.	
Підсумковий контроль (залік або екзамен)	залік

4. Компетентності:

Загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права й обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання й аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 14. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК 5. Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку літератури, що вивчається, від давнини до ХХІ століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та української літератури.

СК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації).

СК 11. Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення.

5. Очікувані результати навчання з дисципліни:

ПРН 1. Вільно спілкуватися з професійних питань з фахівцями та нефахівцями державною та іноземною мовами усно і письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.

ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати і систематизувати.

ПРН 4. Розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства.

ПРН 8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови і літератури, що вивчаються, вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.

6. Методи навчання

МН1– комунікативний метод (здійснення інтерактивної діяльності, навчальна дискусія, пояснення);

МН2 – практичний метод (виконання практичних завдань, написання наукових робіт);

МН3 – аудіо-візуальний метод (зорова невербальна наочність, сприйняття мови на слух: ілюстрації, аудіо, відео).

МН4 – метод спостереження (цілеспрямоване сприйняття мовних та мовленнєвих явищ, їх імітація та практична реалізація);

МН5 – самостійна робота як метод навчання (самостійне опрацювання теоретичного матеріалу з метою його практичного використання).

7. Критерії оцінювання результатів навчання

Розподіл балів, які отримують здобувачі

Поточний контроль																Разом за дисципліну
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	Т 8	Т 9	Т 10	Т 11	Т 12	Т 13	Т 14	Т 15	Т 16	100
6	6	6	6	6	6	6	8	6	6	6	6	6	6	6	8	

1. Підсумковий контроль знань здобувачів з навчальної дисципліни здійснюється у формі заліку.
2. Здобувач вищої освіти отримує залік з дисципліни за результатами поточного оцінювання. Середня оцінка за поточну діяльність конвертується у бали за 100- бальною шкалою, відповідно до таблиці перерахунку.
3. Умовою отримання заліку є:
 - відпрацювання всіх пропущених занять;
 - середня поточна оцінка з дисципліни не нижче «3» (60 балів).

Рейтингова оцінка з дисципліни та її переведення в оцінки за національною шкалою і шкалою ECTS здійснюється згідно з Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти ХНАДУ.

Бали за шкалою ХНАДУ	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Критерії
90-100	Відмінно	А	«Відмінно» - теоретичний зміст курсу засвоєний цілком , без прогалин, необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані , якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до максимального .
80-89	Добре	В	«Дуже добре» - теоретичний зміст курсу засвоєний цілком , без прогалин, необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом в основному сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані , якість більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального .
75-79		С	«Добре» - теоретичний зміст курсу засвоєний цілком , без прогалин, деякі практичні навички роботи із засвоєним матеріалом сформовані

			недостатньо, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані , якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками .
67-74	Задовільно	D	«Задовільно» - теоретичний зміст курсу засвоєний частково , але прогалини не несуть істотного характеру, необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано , деякі з виконаних завдань, можливо, містять помилки .
60-66		E	«Посередньо» - теоретичний зміст курсу засвоєний частково , деякі практичні навички роботи не сформовані , багато передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконано , або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального .
35-59	Незадовільно	FX	«Умовно незадовільно» - теоретичний зміст курсу засвоєний частково , деякі практичні навички роботи не сформовані , більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконано , або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального ; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання).
1-34		F	«Безумовно незадовільно» - теоретичний зміст курсу не засвоєно , необхідні практичні навички роботи не сформовані , усі виконані навчальні завдання містять грубі помилки , додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до якого-небудь значимого підвищення якості виконання навчальних завдань (з обов'язковим повторним курсом).

За шкалою ECTS	За національною шкалою	За шкалою навчального Закладу
-------------------	---------------------------	----------------------------------

A	Відмінно	90-100
BC	Добре	75-89
DE	Задовільно	60-74
FX	Незадовільно з можливістю перездати	35-59
F	Незадовільно з обов'язковим повторним курсом	1-34

8. Засоби діагностики результатів навчання Опитування, перевірка виконання вправ і завдань, написання самостійних робіт, презентації результатів виконаних завдань, поточне тестування, модульне тестування, залік.

9. Розподіл дисципліни у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять

№ теми	Назва тем (ЛК, ПР, СЗ, СР)	Кіл-ть год.	Літ-ра
		Очна	
1	ЛК Суспільно-політичне значення і функції історії та культури в сучасному світі.	2	1.1-1.6
	-		
	СР Щодо питання до ролі вивчення історії в сучасному світі, Сучасна історіографія.	3	1.1-1.6
2	ЛК Давні народи та цивілізації на території України	2	1.1 -1.3
	ПР Трипільська культура. Кочові племена залізного віку.	2	1.1 -1.3
	СР Грецькі міста-колонії Північного Причорномор'я,	3	1.1 -1.3
3	ЛК Україна княжої доби. Генеза і розквіт Київської Русі (IX – сер. XI ст.)	2	1.1-1.8
	СР Досягнення культури Київської Русі.,	3	1.1-1.8
4	ЛК Україна княжої доби. Еволюція середньовічної держави і суспільства (друга пол. XI – сер. XVI ст.).	2	1.1-1.8
	ПР Феодальна роздробленість Русі: причини та наслідки.	2	1.1-1.8
	СР Формування українського козацтва.	3	1.1-1.8
5	ЛК Україна Литовсько-польської доби: суспільство без держави.	2	1.1-1.3, 1.5,1.6
	СР Особливості розвитку українських земель у складі ВКЛ,	3	1.1-1.3, 1.5,1.6
6	ЛК Ранньомодерна доба історії України. Українське козацтво: від стану до держави (др. пол. XVI – XVII ст.).	2	1.1-1.8
	ПР Визвольна війна 1648-1657 рр. Гетьманщина.	2	1.1-1.8
	СР Перспективи політичного розвитку Гетьманщини.	3	1.1-1.8
7	ЛК Ранньомодерна доба історії України. Спроба збереження національної державності та імперська централізація (кін. XVII – XVIII ст.).	2	1.1-1.3, 1.5,1.6
	СР Україна під час Руїни. Культура козацької доби	3	1.1-1.3,

	Українське бароко,		1.5,1.6
8	ЛК Особливості соціально-економічної модернізації України у ХІХ ст.	2	1.1-1.8
	ПР Відміна кріпацтва та реформи. Промисловий переворот	2	1.1-1.8
	СР Особливості економічного розвитку України.	3	1.1-1.8
9	ЛК Національне відродження ХІХ ст..	2	1.1-1.8
	СР Матеріальна та духовна культура ХІХ ст..Формування української класичної літератури,	3	1.1-1.8
10	ЛК Боротьба революцій в Україні (1917 – 1920 рр.).	2	1.1-1.3, 1.5,1.6
	ПР Створення УЦР. Радянсько-українська війна.	2	1.1-1.3, 1.5,1.6
	СР Гетьманський режим П. Скоропадського . Директорія в Україні. Встановлення Радянської влади.	3	1.1-1.3, 1.5,1.6
11	ЛК Соціально-економічні процеси і становлення тоталітаризму в Україні.	2	1.1-1.6
	СР Формування тоталітаризму. Прояви «сталінізму» в Україні.,	2	1.1-1.6
12	ЛК Українізація. Розстріляне відродження.	2	1.1-1.8
	ПР Формування Пролеткульту. Боротьба українських діячів культури проти тоталітаризму.	2	1.1-1.8
	СР Особливості розвитку української культури.	2	1.1-1.8
13	ЛК Правда і міфи ІІ світової війни. Післявоєнне відновлення.	2	1.1-1.3, 1.5,1.6
	СР Україна в системі міжнародних відносин, Рух Опору. Діяльність ОУН-УПА. Сучасна історіографія ІІ Світової війни.Десталінізація.	2	1.1-1.3, 1.5,1.6
14	ЛК Українське суспільство між офіційною ідеологією і національною свідомістю (др. пол. 1960-1980-ті рр.).	2	1.1-1.3, 1.5,1.6
	ПР Перебудова в Україні. Курс на незалежність.	2	
	СР Суспільно-політичне та культурне життя в Україні. Рух дисидентів в Україні.	2	1.1-1.3, 1.5,1.6
15	ЛК Розбудова незалежної України (1991-2013 рр.). Особливості розвитку культури.	2	1.1-1.6
	СР Державотворчі процеси. Зовнішня та внутрішня політика.	2	1.1-1.6
16	ЛК Україна перед викликами сучасності.	2	1.1-1.6
	ПР Революція Гідності. Анексія Криму. Початок російської агресії на Україну.	2	1.1-1.6
	СР Російсько-українська війна. Антикорупційна політика України.,	2	1.1-1.6
	ЛК ПР СР Разом	32 16 42 90	

10. Орієнтовна тематика індивідуальних та/або групових занять -----

(за наявності)

11. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення: проектор, мультимедійна дошка, ноутбук

(за потреби)

(за потреби)

12. Рекомендовані джерела інформації

1. Базова література

- 1.1. Бойко О. Д. Історія України: навч. посіб. 8-ме вид., доп. К.: Академвидав, 2021. 640 с.
- 1.2. Вербицька П. В., Хома І. Я. Історія української культури: європейський контекст: навч. Посібник / П. В. Вербицька, І. Я. Хома. Львів: Вид-во Львів. політехніки, 2015. 301 с.
- 1.3. Грицак Я. Подолати минуле. Глобальна історія України / Я. Грицак. К.: Портал, 2022. 432 с.
- 1.4. Енциклопедія історії України. Том: УКРАЇНА – УКРАЇНЦІ / Відп. ред. В. Смолій, авт.: В. Вятрович, П. Гай-Нижник, К. Галушка, Т. Чухліб та ін. Київ, 2019. 1112 с.
- 1.5. Історія України: підручник для студентів неісторичних спеціальностей вищих навчальних закладів / [О. М. Бут, М. І. Бушин, Ю. І. Вовк та ін.]; за заг. ред. д.і.н., проф. М. І. Бушина, д.і.н., проф. О. І. Гуржія; М-во освіти і науки України, Черкас. держ. технол. ун-т. Черкаси: ЧДТУ, 2016. 644 с.
- 1.6. Історія та культура України: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів освіти / О. С. Каденюк, В. А. Нестеренко, В. В. Сажко та ін. Кам'янець-Подільський.: ПДАТУ, 2018. 311 с.
- 1.7. Кралюк Петро. Історія України «без брому». Розвиток державності на українських землях. Харків: Фоліо, 2020. 424 с.
- 1.8. Лазарович М. В. Ілюстрована історія України : короткий курс лекцій. 4-те вид., виправл. і доп. / М. В. Лазарович. Тернопіль : Джура, 2018. 616 с.

2. Допоміжна література

- 2.1. Історія Української держави: Гетьманат ранньомодерної доби. Київ: Арій, 2018. 720 с.
- 2.2. Історія цивілізації. Україна. Т. 1. Від киммерійців до Русі (X ст. до н. е. - IX ст.) / Н. С. Абашина, М. Ю. Відейко, О. В. Гопкало та ін.; упоряд. М. Ю. Відейко. Харків, 2020. 586 с.
- 2.3. Історія цивілізації. Україна. Т. 2. Від Русі до Галицького князівства (900-1256) / О. Б. Бубенок, А. М. Домановський, О. О. Дядечко та ін.; упоряд. О. Є. Черненко. Харків, 2021. 612 с.
- 2.4. Касьянов Г. Розрита могила: Голод 1932-1933 років у політиці, пам'яті та історії (1980-ті – 2000-ті) / Г. Касьянов. Х.: Фоліо, 2020. 298 с.
- 2.5. Лазарович М. В. «Душу й тіло ми положим за нашу свободу»: Україна в боротьбі проти збройної агресії Російської Федерації (2014–2020 роки) : моногр. / М. В. Лазарович / Міністерство культури та інформаційної політики України. К.: ПП АВІАЗ, 2020. 452 с.
- 2.6. Шевчук В. Козацька держава як ідея в системі суспільно-політичного мислення XVI–XVIII століть. У двох книгах. Книга 2 /В. Шевчук. Київ: Грамота, 2020. 1120 с.

3. Інформаційні ресурси

- 3.1. Матеріали у файловому архіві кафедри українознавства ХНАДУ
- 3.2. <http://library.kpi.kharkov.ua/NEW/BoykoIstUkr.pdf>
- 3.3. <http://litorys.org.ua/> (джерела Історії України IX - XVIII)
- 3.4. <http://academyssu.com.ua/library/monografiyi-akademiyi-socialnyh-nauk-ukrayiny/pidruchnyk-istoriya-ukrayiny-dlya-studentiv>
- 3.5. <https://www.radiosvoboda.org/a/28807991.html> (Трипільська цивілізація)
- 3.6. <http://www.hroniky.com/news/view/9376-iak-zatverdzhuvaly-ukrainski-symvoly-u-1918-i-chomu-tse-vazhlyvo> (національна символіка)
- 3.7. http://shron1.chtyvo.org.ua/Smolii_Valerii/Istoriia_ukrainskoho_kozatstva_Narysy_u_dvokh_tomakh_Tom_1.pdf (історія українського козацтва)

Розробник програми:

доцент кафедри українознавства, к.і.н

підпис

Віктор ЗОЛОТАРЬОВ

Завідувач кафедри українознавства,
доц.. к.ф.н.

підпис

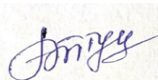
Неля НІКУЛІНА

« 26 » серпня 2024 року

Погоджено

Гарант освітньої програми

к.філол.н., доцент
(науковий ступінь, вчене звання)

Анастасія ПТУШКА
(підпис)

« 26 » серпня 2024 року

Обговорено та рекомендовано до затвердження на засіданні кафедри
Протокол №1 від “26” серпня 2024 р.

Декан механічного факультету

к.т.н, доц
(науковий ступінь, вчене звання)
(прізвище та ініціали)

Олександр ЄФИМЕНКО
(підпис)

« 26 » серпня 2024 року